

Čikagos lietuviai – New Yorko mados savaitės dalyviai

Rugsėjo 7 dieną prasidėsiančios tradicinės New York Fashion Week renginiuose, kurių metu ant podiumo karaliaus aukštoji mada, bus parodyti ir JAV lietuvių sukurti drabužiai. Pasaulyje sparčiai garsėjanti mūsų tautietė mados dizainerė Dovilė Riebschlager į savo rengiamą šou NYFW programoje pakvietė dar du lietuvių menininkus – dr. Audrių Plioplių ir Godą Latvys.

Kuo lietuviai kūrėjai nustebins? – 5 psl.

Čikagos lietuviai – New Yorko mados savaitės dalyviai

Rugsėjo 7 d. prasidėsiančios New Yorko mados savaitės (New York Fashion Week – NYFW) renginiuose šiemet savo kūrybą demonstruos per 70 dizainerių. Tarp jų bus ir trys lietuvių kilmės menininkai, drabužių kūrėjai. Renginyje, vyksiančiame rugsėjo 8 dieną, bus pristatomas jungtinis madų šou projektas, pavadintas „Kai susiduria pasauliai“ („When the Worlds Collide“). Jį inicijavo ir organizavo JAV lietuvių dizainerė **Dovilė Riebschlager**, kurios pavardė ir kūryba žinoma ne tik JAV lietuviams, bet ir amerikiečiams.

Dovilė į savo „pasaulių susidūrimą“ pasikvietė dar 3 dizainerius. Du iš jų taip pat yra JAV gyvenantys lietuviai.

Viena iš jų – **Goda Latvys, „Freyja“** – antros kartos lietuvė, gimusi JAV. Goda yra prisiekusi keliautoja ir laukinės gamtos mylėtoja. Kelionės pėsciomis yra jos gyvenimo aistra ir prasmė. Vienos kelionės Havajuose metu pradėjo kurti *macrame* stiliaus rūbus ir aksesuarus. Anot Godos, jos drabužiai yra skirti tiems, kurie jaučiasi „neapdoroti“ visuomenės standartų ir nori atskleisti savo pirmine, laukinę prigimtį.

Godos Latvys „Freyja“ sukurtos macrame suknelės – kaip vidinės laisvės simbolis.

Godos teigimu, *macrame* technika jos sukurtų suknelių yra įsigiję įvairūs scenos atlikėjai iš Kalifornijos. „Tie mano darbai yra skirtingi – nė vieno nėra tokio pat. Kai pradėdu dirbti, nežinau, ką pinsiu. Bet rankos pačios ima kurti, tarsi viskas vyksta nepriklausomai nuo mano valios. Keistas jausmas, bet aš tam paklūstu. Ir taip galiu dirbti daug valandų, kartais rišu iki antros valandos nakties, nepastebiu, kaip praeina tas laikas“ – yra „Draugui“ sakiusi Goda Latvys – „Freyja“.

Kitas – antros kartos lietuvis, **prof. dr. Audrius Plioplys** gimė Toronte, šiuo metu gyvena Čikagoje, taip pat palaiko glaudžius ryšius su Lietuva. Jis yra neuromokslininkas ir menininkas. Savo kūryboje ir meniniuose sumanymuose įdomiai sujungiantis abi šias sritis. New Yorko madų savaitės metu „pasaulių susidūrimo“ scenoje bus demonstruojamos jo sukurtos „neuromeno“ (spalvingi „neuronų“ atspaudai ant šilko) skraistės.

„Bandau meniškai pažvelgti į mąstymo ir sąmonės ištakas. Kaip mes suvokiame save ir kitus, kaip atsiranda socialiniai santykiai, įvairios kultūros ir civilizacijos? Neuromeno skraistės yra naujausia mano meninių tyrinėjimų išraiška“, – pasakojo menininkas.

Dar viena Dovilės Riebschlager šou dalyvausianti dizainerė – **Marie France Ambroise**. Dovilė sakė, kad su šia mados dizainere jos keliai susikirto ne kartą – abi baigė International Academy of Design & Technology (Chicago), kur Dovilė vėliau buvo ir dėstytoja.

Visi šie kūrėjai yra labai skirtingi savo patirtimis ir saviraiška.

Pati D. Riebschlager yra gimusi, studijavusi ir dirbusi Lietuvoje. Šiuo metu gyvena Čikagoje (JAV). Yra išleidusi knygą apie tvarų požiūrį į madą anglų kalba. D. Riebschlager pavardė žinoma ne tik Amerikos mados pasaulyje, bet ir Islandijoje, Japonijoje, Italijoje bei kitose Vakarų Europos šalyse. NYFW dalyvauja jau nuo 2020-ųjų.

D. Riebschlager, nors ir būdama labai užsiėmusi, surado laiko pasikalbėti su „Draugu“ apie būsimą renginį.

Dovile, pristatykite savo būsimąjį šou, kodėl jis pavadintas „Kai susiduria pasauliai“?

Viskas prasidėjo praėjusiais metais, kai mane pakvietė Islandijos žurnalas „Erlendur“ pozuoti viršeliui. Tuomet susipažinau su kai kuriais šios šalies mados atstovais. Nuotraukos su Islandijos modeliais buvo parodytos New Yorko madų savaitės metu Times Square švieslentėse ir tai sulaukė didelio atgarsio Islandijoje. Viena iš modelių, stilistė Bianca Halveig buvo pakviesta duoti interviu Islandijos nacionaliniam radijui ir po to pasirodė straipsnis didžiausiame Islandijos dienraštyje. Tada šis projektas ir gavo vardą – „Kai susiduria pasauliai“.

Vėliau buvo straipsnis apie mane viename Japonijos žurnale. Tuomet susipažinome su japonu videografu, fotografu, prodiuseriu ir kompozitoriumi Hideyoshi Kurosawa. Tos pažintys, kurias aš vadinu laimingais susitikimais, o kartu ir bendradarbiavimas tęsiasi – šių metų NYFW mūsų rodomame šou „Kai susiduria pasauliai“ skambės H. Kurosawa sukurta muzika. O demonstruoti mūsų keturių autorių drabužius atvyksta modeliai iš Islandijos, Japonijos, Čikagos, Los Angeles... Iš viso 33 merginos.

Nebus vaikinių?

Turiu sukūrusi kostiumų vaikinams ir buvau planavusi juos pademonstruoti. Turėjo atvykti į mūsų pasirodymą keli vaikinai modeliai iš Islandijos. Tačiau taip atsitiko, kad dėl šios šalies biurokratinių stabdžių vyrų kams nespėjo suteikti reikalingų dokumentų. Tai, ką JAV galima gauti per kelias dienas, Islandijoje prireikė mėnesių.

Kurią renginio dieną vyks ir kiek laiko truks jūsų pasirodymas?

NYFW prasideda rugsėjo 7 dieną, o mūsų „Kai susiduria pasauliai“ numatytas rugsėjo 8-ąją. Aš parodysiu 23 savo sukurtus modelius (taip įdomiai tapo skaičiai – rugpjūčio 23 dieną atšvenčiau savo gimtadienį). Goda vežasi 15 *macrame* technika sukurtų suknelių. A. Plioplys nori pademonstruoti 30 skraisčių. Kiekvienam dizaineriui pasakiau, kad savo pasirodymą sutalpintų į 10 minučių. Negalima ištęsti pasirodymo, nes šiuolaikiniai žmonės negali labai ilgai koncentruoti dėmesio. Todėl kiekvienam šou yra būtinas tempas.

NY žiūrovams – A. Plioplio „neuromeno“ atspaudais papuoštos šilko skaros.

Nuotraukos iš šių kūrinių autorių archyvų

Dovilės Riebschlager kūrybos atpažinimo ženklas – apdarai iš jos pačios sukurtos „burbulinio“ audinio.

Noriu pasakyti, kad šiais metais turiu galimybę pati rengti savo šou, o ne pasirodyti kartu su kitų kūrėjų „ženklais“. Tai yra labai gerai, bet kartu – didelė atsakomybė ir rūpestis. Turiu pati pasirūpinti daugybe dalykų: modeliais, jų šukuosenomis, makiažu, muzika, fotografais, svečiais ir t.t. Taigi, galva užimta. Gerai, kad turiu pagalbininkus iš žurnalo „Anastasia“.

Ko reikia, kad dizaineris gautų leidimą ir galėtų savo kūrybą demonstruoti NYFW? Ir kiek kainuoja surengti savo kūrybos šou šiame pasaulinio garso renginyje?

Jeigu nepasirodyčiau NYFW, iš karto sulaučiau klausimo iš kolegų, kodėl? Kas atsitiko? Nors atrodo, kad mados dizainerių JAV yra be galo daug, tačiau iš tikrųjų tai gana glaudi ir ne tokia didelė bendruomenė. Ir, deja, vis girdisi, kad nemažai jų pastaruoju metu bankrutuoja. Mados pasaulis yra neigiamas.

Vienas protingas žmogus yra pasakęs, kad kiekvienas projektas visada užima daugiau laiko nei galvojai iš anksto ir kainuoja dvigubai brangiau nei planuota. Tad galiu tik patvirtinti, jog tai yra tikra tiesa. Esu laiminga, kad kai kurie modeliai (merginos iš Islandijos ir Japonijos) pačios finansuoja savo kelionę – kad tik galėtų dalyvauti šiame renginyje. O kitus modelius remia jų agentūros. Tačiau jeigu reikėtų mokėti modeliams, tai kainuotų mažiausiai keiliolika tūkstančių dol. Tačiau vis vien tenka mokėti už salę, taip pat fotografams ir t.t. Teliaka tikėtis, kad išlaidos atsipirks: kad susirinks daug žiūrovų ir jie norės pirkti šou metu parodytus mūsų kūrinius.

Esate dalyvavusi ir kituose garsiuose mados renginiuose. Ar galite juos palyginti? Kokie jūsų ateities planai?

NYFW išsiskiria iš kitų – viskas čia vyksta labai greitai, vietos nedaug – visi dalyviai kone liečiasi alkūnėmis, nėra didelių patogumų. Tačiau žiūrovai yra pasišventę – New Yorkas tiesiog „kvėpuoja“ mada. Los Angeles mados renginys jau kitoks – kartais atrodo, kad čia daug svarbiau ne pats šou, bet „After Show Party“ svarbiausia... Grįžusi iš New Yorko, netrukus keliausiu į Milwaukee rengiamą Fashion Show. Čia vykstantys mados renginiai tikrai labai gerai organizuojami, o žiūrovai mielai perka dizainerių sukurtus drabužius.

Dar vieną projektą deriname – pasirodymą Tokijoje. Šiuo metu planuojame, aptarinėjame, koks formatas būtų geriausias. Norisi padaryti taip, kad tai būtų ne tik paprastas podiumo mados demonstravimas, bet kad ir aktualus, prasmingas renginys.

Dovile, ačiū už pokalbį, linkiu sėkmės NYFW ir energijos įgyvendinant ateities planus.

Kalbėjosi Virginija Petrauskienė